

Altena	Afstemming met andere RES-regio's en wellicht landelijk is wenselijk vanwege kansrijke grootschalige opwekgebieden elders.	Wij erkennen het belang van deze afstemming. Onder meer bij de gebiedsaanpak voor de Powerport vragen we ook aandacht voor landelijke solidariteit, omdat de energie-installaties die voorzien zijn voor onze regio ook van landelijk belang zijn.
Bergen op Zoom	Betreffende bestuurlijke keuze 4, dat de solidariteit voor energieprojecten onderschreven wordt, maar dat Bergen op Zoom eerst zelf meer contouren wil aanbrengen t.b.v. de invulling van de Auvergnepolder, voordat we op de verzoeken van Powerport kunnen reageren.	De RES West-Brabant faciliteert de dialoog tussen de gemeenten, waarbij rekening gehouden wordt met de processen bij de individuele gemeenten. De Auvergnepolder is hiervan een voorbeeld.
Breda	• Powerport omvat de gemeenten Moerdijk en Geertruidenberg, waar veel grootschalige energieprojecten gepland staan die van (boven)regionaal of landelijk belang zijn. Deze gemeenten hebben de regio om solidariteit gevraagd bij de ruimtelijke inpassing van deze projecten. • In het Powerport- gebied komen veel energie- en circulaire projecten samen die het (boven) regionaal en/of landelijk belang dienen. • Breda erkent daarbij het belang van Powerport in de (regionale) energietransitie en de ruimtelijke vraagstukken die daaruit voortvloeien. • Breda erkent de noodzakelijke solidariteit bij de ruimtelijke inpassing voor de grootschalige energieprojecten. • naast de solidariteit vanuit Breda en de andere gemeenten binnen de RES-regio West-Brabant, is ook landelijke solidariteit essentieel bij de ruimtelijke inpassing van energieprojecten van nationaal belang, en bij bovenregionale of landelijke projecten moet worden beoordeeld of ze daadwerkelijk een regionaal belang dienen en of inpassing elders beter is. • naast de ruimtelijke effecten creëert de realisatie van Powerport in West-Brabant, met regionale steun, economische en maatschappelijke (o.a. nabijheid energiebron) kansen voor zowel de regio als voor Breda. Breda wil dit in samenhang zien.	Tekst op p. 33 is als volgt aangepast: Wij realiseren ons dat de Powerport en de regio een sterke verwevenheid kennen. De realisatie van de Powerport in West-Brabant creëert, met regionale steun, economische en maatschappelijke (o.a. nabijheid energiebron) ontwikkelkansen voor de gehele regio. Solidariteit met de Powerport gemeenten kan alleen in regionaal en integraal verband ingevuld worden. In RES verband willen we dit in samenhang zien. Ook landelijke solidariteit is essentieel bij de ruimtelijke inpassing van energieprojecten van nationaal belang. Bij bovenregionale of landelijke projecten moet worden beoordeeld of deze daadwerkelijk een regionaal belang dienen of inpassing elders beter is. Wij zien als regio de contacten, die het Rijk zoekt met de Powerport-gemeenten om daar energie-infrastructuur te laten landen, ook als te benutten kans zien om wensen vanuit de regio bij het Rijk onder de aandacht te brengen. We volgen nauwgezet de besluitvorming in het Bestuurlijke Overleg van de Powerport gemeenten met de provincie en het Rijk. Dit is een belangrijk overleg om solidariteit te agenderen in de regio en om gaandeweg de opgave te concretiseren. Bij iedere locatiekeuze voor de Powerport stellen wij onszelf de vraag of een deel van de ruimtevraag elders in de regio overgenomen kan worden.
Drimmelen	Het moet niet zo zijn dat de gebiedsgerichte aanpak ertoe leidt dat onze regio alléén aan de lat staat voor de grote uitdagingen in onze regio.	Bij de bestuurlijke keuze "Solidariteit met de Powerport" wordt aangegeven dat veel energieprojecten die in de Powerport bij elkaar komen, van maatschappelijk en economisch belang zijn voor de gehele regio en die ook gevolgen hebben voor de inrichting van de regio. De regionale belangen zijn sterk met elkaar verweven. West-Brabant bekijkt bij iedere locatiekeuze voor de Powerport of een deel van de vraag elders in de regio kan worden over genomen. Hierbij kijken wij ook naar solidariteit op landelijk niveau.
Drimmelen	Bestuurlijke keuze 7 geeft aan dat er solidariteit getoond wordt in de gehele regio bij de ruimtelijke opgave en uitdagingen van de Powerport. Deze keuze is belangrijk, maar hieraan in de praktijk uitvoering geven nog veel belangrijker. Wij zien en ervaren dat hier spanning op zit.	Het concreet invullen van solidariteit is complex. Op basis van een goede dialoog en een goede verstandhouding in de regio, zoeken wij naar een goede balans in de opgave. Zie ook regel 42.

Drimmelen	Er landt veel in de Powerport regio als het gaat om (boven)regionale en landelijke voorzieningen t.b.v. de energie-infrastructuur. Er zijn nog geen afspraken gemaakt over wat dit concreet betekent in prioritering van het aansluiten van voorzieningen op die infrastructuur. In de basis willen wij vasthouden aan het beginsel dat “wie de lasten neemt, ook de lusten krijgt.” Keuzes hieromtrent staan niet in dit RPE.	Zie regel 42.
Geertuidenberg	Solidariteit met de Powerport-regio (Geertuidenberg, Drimmelen en Moerdijk) is benoemd als belangrijkste punt binnen de wensen en bedenkingen. In het kader van deze solidariteit wordt o.a. bedoeld: • Dat nabij de gemeentegrenzen van Geertuidenberg geen windmolens zullen worden gebouwd; • Dat er geen grootschalige batterijparken of zonnevelden zullen komen in de gemeente.	RES West-Brabant bedoelt met solidariteit met de Powerport regio dat er in dialoog wordt onderzocht of bepaalde assets uit het energiesysteem die moeilijk inpasbaar zijn bij buurgemeenten geplaatst kunnen worden.
Geertuidenberg	Er zullen in het kader van de onderlinge solidariteit geen grootschalige batterijparken of zonnevelden worden gerealiseerd in de gemeente Geertuidenberg;	RES West-Brabant bedoelt met solidariteit met de Powerport regio dat er in dialoog wordt onderzocht of bepaalde assets uit het energiesysteem die moeilijk inpasbaar zijn bij buurgemeenten geplaatst kunnen worden. Hierbij houdt de RES West-Brabant ook rekening met de grote verwevenheid van belangen in de regio. Verder kijken we niet alleen naar solidariteit in de eigen regio, maar voor de landelijke projecten ook op nationaal niveau.
Moerdijk	Zijn andere gemeente bereid om toezeggingen te doen m.b.t. de ruimte die nodig is in het kader van Powerport (zie uitgangspunt mbt solidariteit)?	Dit kan een uitkomst zijn van de gesprekken die lopen met zowel de gemeenten in de stedelijke regio's. De SDG's 7 (betaalbare en duurzame energie), 11 (Duurzame steden en gemeenschappen) en 13 (Klimaatactie) komen duidelijk terug in de publieke belang.
Moerdijk	"Bij iedere locatiekeuze voor de powerport" - wordt voorzien dat er ook projecten vanuit het RPE-WBEB in de Powerport gaan landen; dus bovenop de nationale projecten?	Met deze passage wordt bedoeld dat bij locatiekeuzes voor nationale en regionale energieprojecten in de Powerport, bekeken wordt of die ook buiten de Powerport in de regio kunnen plaats vinden
Moerdijk	Voorzichtig en terughoudend omgaan met de realisering van Powerports, zulks ter bescherming van het reeds onder druk staande woon- en leefmilieu. Wij zijn voorstander van het trekken van een harde lijn in het landschap;	De RES West-Brabant onderschrijft deze zorg. De balans met het woon- en leefmilieu (incl landschap) is een belangrijke uitgangspunt voor het gehele RPE. Gezien de grote impact van de geplande energievoorzieningen in de Powerport, zal de RES West-Brabant hieraan bij de gebiedsaanpak voor de Powerport veel aandacht besteden.
Moerdijk	Voorkomen van de komst van nieuwe elektrisch grootverbruikende ondernemingen (“roofriders”) in Moerdijk en de regio, zoals onder andere datacenters, ter voorkoming van het niet oplossen c.q. voorbestaan van de netcongestie voor de woningbouw;	De RES West-Brabant onderschrijft deze zorg. Een belangrijk onderdeel van de inbreng van de RES bij de Powerport is het komen tot een gezamenlijke visie van de Powerport gemeenten met de provincie en de 2 stedelijke regio's op de toekomst van het gebied. Onderdeel hiervan is een visie op welke bedrijvigheid de Powerport en de regio wil aantrekken. De Powerport en de regio kennen een sterke onderlinge verwevenheid. Pagina 32 is in lijn hiermee aangevuld.

Oosterhout	De gemeente Oosterhout denkt graag mee met Powerport gemeenten en wil solidair met hen zijn in de grote energie-opgave die op hen afkomt. In een bestuurlijk overleg binnen het verband van de Stedelijke Regio Breda-Tilburg is afgesproken dat de SRBT-gemeenten gaan onderzoeken óf en, zo ja, op welke manier ze (een deel van de) de ruimtelijke vraag vanuit Powerport kunnen opvangen. Ook ten aanzien van de circulaire economie. Het college heeft de wens om op korte termijn bestuurlijk het gesprek te voeren over hoe deze mogelijkheden en de samenwerking met Powerport er uit kan gaan zien.	De RES West-Brabant ziet een duidelijke verwevenheid tussen de Powerport en de gehele regio. De RES is in gesprek met de Powerport gemeenten en de provincie over de concrete invulling van solidariteit. RES West-Brabant geeft hierbij aan dat keuzes over het energiesysteem in de Powerport en de regio niet los gezien kunnen worden van een gezamenlijke en integrale visie op de toekomst van de Powerport en de betrokken stedelijke regio's.
Roosendaal, college	In het RPE-WBEB worden verschillende regionale, gemeentegrensoverschrijdende afspraken gemaakt. Daarbij gaat de RES West-Brabant uit van wederzijdse solidariteit. Investerings in de ene deelregio komen waar logisch en mogelijk ook ten gunste van de andere regio's. Hiermee zetten we de constructieve samenwerking uit RES 1.0 voort. Voor Roosendaal vertaalt zich dit onder meer in een huidige en toekomstige goede samenwerking bij het benutten van de buisleidingenstraat en de mogelijke aantakking van West-Brabant-West op een warmtenet in de Powerport-regio. De in RPE-WBEB genoemde solidariteit van de overige gemeenten met de powerport-deelregio ziet de RES West-Brabant dan ook vooral als uitdrukking van een wederzijdse solidariteit.	Dit is in lijn met het RPE.
Waterschap Brabantse	Voor de ontwikkeling van nieuwe nationale energie-infrastructuur bestaat het risico dat regionale belangen en adviezen onvoldoende worden meegenomen in de besluitvorming. Het is daarom van belang om de regionale kennis en expertise vanuit de RES-samenwerking actief te betrekken en structureel te verankeren in de processen. Het waterschap onderschrijft en ondersteunt de bestuurlijke keuze om solidair te zijn met de Powerport.	Wij zijn ons bewust van dit risico. De RES zal haar regionale kennis en expertise actief inbrengen.
Zundert	Wensen: solidair met de PowerPort enkel als dat voordeel heeft voor de regio. Bedenkingen: regio moet er niet onder lijden. Waakzaam blijven voor ruimte drukken op de agrarische en landbouw karakter en ook dat het niet ten koste gaat van de geringe ruimte van Zundert als dat primair bijdraagt voor de PowerPoort. <i>Niet het probleem van Moerdijk naar Zundert trekken, maar wel solidair zijn naar elkaar. We hebben niet overal invloed op, soms moet het Rijk ook een rol spelen. Actieve Lobby.</i>	Inderdaad moet er rekening houden met een goede afweging van de verschillende belangen in de regio. De RES West-Brabant ziet daarbij een sterke verwevenheid van de Powerport met de hele regio. De regio heeft ook belang bij een deel van de energievoorzieningen die in de regio komen. Er is ook een duidelijk landelijk belang. De RES West-Brabant zal dan ook aandacht vragen via een lobby bij het Rijk voor landelijke solidariteit.